

Sprawozdanie merytoryczne z działalności Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi za rok 2015

Celem działalności Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi jest otaczanie osób niewidomych i ociemniałych wszechstronną opieką w zaspokajaniu ich potrzeb edukacyjno-wychowawczych, rehabilitacyjnych, socjalnych i religijnych. Realizację tych celów dokumentuje działalność placówek, które działają w ramach Towarzystwa. Ich praca przedstawia się następująco:

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Laskach

Na dzień 31 grudnia 2015 roku przebywało w Ośrodku **213** uczniów:

Przedszkole w Laskach	12
Przedszkole w Sobieszewie	6
Szkoła Podstawowa	54
Szkoła Podstawowa Specjalna	22
Gimnazjum	29
Gimnazjum Specjalne	16
Liceum Ogólnokształcące	22
Technikum Masażu	4
Technikum dla Niewidomych	5
Szkoła Zawodowa	10
Szkoła Zawodowa Specjalna	13
Szkoła Policealna	13 (plus 5 bez dotacji Starostwa)
Szkoła Przystosabiająca do Pracy	7
R A Z E M	213

W **Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Rabce** pobiera naukę **36 uczniów** z niepełnosprawnością sprzężoną w trzech Szkołach: w Szkole Podstawowej Specjalnej, w Gimnazjum i w Szkole Przystosabiającej do Pracy, która zaczęła funkcjonować we wrześniu 2015 roku. Łącznie w obu Ośrodkach na dzień 31 grudnia 2015r. było 249 uczniów.

Działalność zespołów Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka Niewidomego

w 2015 r. :

Laski - 42

Sobieszewo - 86

Rabka - 5

Razem - 133 **podopiecznych**

W ramach Ośrodka Szkolno-Wychowawczego działają nie tylko szkoły, ale inne działy, bez których pełna rewalidacja uczniów byłaby niemożliwa. Są to: **Orientacja Przestrzenna, Dział Rehabilitacji Wzroku, Hipoterapia, Dogoterapia**. Dzięki tym zajęciom uczniowie nabywają umiejętności samodzielnego i bezpiecznego poruszania się, najpierw po terenie szkoły, Ośrodka, a potem dalszego otoczenia. Osoby słabowidzące uczą się wykorzystywania posiadanych możliwości wzrokowych, co przekłada się na lepsze funkcjonowanie na lekcjach i w życiu codziennym. Udział w zajęciach hipoterapii poprawia równowagę, koordynację, orientację w przestrzeni, poczucie rytmu. Kontakt ze zwierzęciem (koniem, psem) zwiększa pewność siebie i zmniejsza zaburzenia emocjonalne. Osoby pracujące w wyżej wymienionych działach współpracują z uczelniami wyższymi, dzieląc się swoją wiedzą ze studentami, którzy odbywają praktyki, bądź piszą prace dotyczące ich specjalności. Stale się też doskonalą, biorąc udział w warsztatach i konferencjach, aby jak najefektywniej pracować z uczniami. Nauczyciele orientacji przestrzennej współpracowali ponadto ze szkołami i przedszkolami ogólnodostępnymi, pokazując uczniom sposób poruszania się osób niewidomych (z laską i z przewodnikiem).

Zespoły **Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka Niewidomego** działają w naszych placówkach zarówno w Laskach, Sobieszewie, jak i Rabce. Terapeuci udzielają pomocy podczas tygodniowych turnusów, konsultacji indywidualnych i wizyt w domu. Dzieci i rodzice uzyskują kompleksową pomoc, dzięki prowadzonym indywidualnym zajęciom: z tyflopedagogiem, rehabilitantem ruchu, nauczycielem orientacji przestrzennej, logopedą, rehabilitantem widzenia, na basenie oraz z hipoterapii .

W czasie trwania turnusu przeprowadzana jest diagnoza funkcjonowania dziecka, wywiad z rodzicami, analiza dokumentacji medycznej, obserwacja dziecka w czasie zajęć. Na tej podstawie opracowywany jest plan terapeutyczny. Na zakończenie turnusu rodzice otrzymują zalecenia do pracy z dzieckiem w domu, a także wskazówki, jak prowadzić naukę czynności samoobsługowych i ćwiczeń usprawniających.

W budynku Wczesnej Interwencji w Laskach w roku 2015 wyremontowano

i wyposażono w nowe meble jedną salę terapeutyczną. Zakupiono także nowe pomoce dydaktyczne.

Dzięki pomocy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Gdańsku, na terenie Wczesnej Interwencji w Sobieszewie w 2015 roku zbudowano odpowiednie ścieżki na placu zabaw.

Przedszkole w Laskach

Praca w przedszkolu odbywała się w trzech grupach: Zuchów, Misiów i Biedronek. Przebiegała zgodnie ze sporządzonymi Indywidualnymi Programami Edukacyjno – Terapeutycznymi. Realizowane są tu zajęcia zgodne z Podstawą programową wychowania przedszkolnego zatwierdzoną przez MEN.

Każdy dzień był ponadto wzbogacony o zajęcia rewalidacyjne prowadzone indywidualnie: orientacja przestrzenna, terapia widzenia, zajęcia logopedyczne, rehabilitacja ruchowa, hipoterapia, zajęcia z psychologiem oraz zajęcia grupowe: rytmika, basen.

Dzieci uczestniczyły w różnego rodzaju uroczystościach, które odbywały się w przedszkolu, jak również w Ośrodku: pasowanie na przedszkolaka, Dzień Edukacji Narodowej, Święto Domu – św. Mikołaja, spotkanie opłatkowe z Ks. Kardynałem Kazimierzem Nyczem w Domu Dziewcząt, uroczystość opłatkowa z rodzicami w Przedszkolu, spotkanie świąteczne z udziałem młodzieży z Liceum Królowej Jadwigi z Warszawy.

Odbyły się dwa przedstawienia muzyczne „Dźwiękowanie na dywanie” i „Muzyczna podróż do Afryki” w wykonaniu aktorów Teatru Małego Widza.

Przedszkole w Sobieszewie

Rozpoczęcie roku szkolnego 2015/2016 było połączone z uroczystym wmurowaniem przywiezionego z San Giovanni Rotondo kamienia węgielnego pod nowy budynek przedszkola. Głównym sponsorem tej budowy było Polskie Towarzystwo Reasekuracji.

Do Przedszkola uczęszczało sześćcioro dzieci, które oprócz realizacji obowiązkowych zajęć wynikających z Podstawy programowej wychowania przedszkolnego uczestniczyły w zajęciach: religii, rytmiki, muzykoterapii, gimnastyki korekcyjnej, terapii widzenia i orientacji przestrzennej oraz logopedii.

Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Laskach

W obu szkołach zauważalny jest stały wzrost liczby dzieci słabowidzących (korzystających na lekcjach z druku powiększonego). W chwili obecnej na 14 klas tylko w trzech z nich wszyscy uczniowie pracują w brajlu. W pozostałych klasach obecne są obie techniki pracy (dotykowa i wzrokowa), są takie oddziały, gdzie jest zdecydowana przewaga uczniów korzystających z czarnego druku.

Z początkiem września 2015 r. naukę w obu szkołach rozpoczęli uczniowie, którzy wcześniej uczyli się w szkołach masowych, bądź w innych ośrodkach dla dzieci słabowidzących. W większości przypadków są to dzieci z wieloma zaburzeniami, które wcześniej „unikały” szkoły, bądź mają złe doświadczenia z nią związane. Uczniowie ci nie osiągnęli wielu umiejętności czy wiedzy niezbędnej na danym etapie edukacyjnym. Podjęto różne działania, aby umożliwić im wyrównania wszelkich braków w wiadomościach czy umiejętnościach. Były to zajęcia wyrównawcze w szkole, spotkania w zespołach nauczycieli i wychowawców internatów, z rodzicami, a także pomoc z zewnętrznych Fundacji czy Stowarzyszeń (Synapis, Pępek).

W szkole po wielu latach nieistnienia udało się wybrać Samorząd Szkolny, który się ukonstytuował i przedstawił dyrektorowi szkoły plan pracy na obecny rok szkolny.

Dzięki dotacji na zakup bądź wydruk podręczników i materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych, udało się wzbogacić bazę książek i innych materiałów w druku powiększonym. Dzięki dzierżawie kolorowej kserokopiarki (z funkcją powiększania tekstu) na bieżąco przygotowywane są materiały dostosowane do możliwości wzrokowych wychowanków. Co najważniejsze, wydruki nie obciążają budżetu TOnO.

Szkoła Podstawowa Specjalna w Laskach

W Szkole Podstawowej Specjalnej w I semestrze roku szkolnego 2015/2016 w pięciu zespołach klasowych uczyło się dwadzieścioro dwoje uczniów, w tym pięcioro w Dziale Głuchoniewidomych. W szkole jest zatrudnionych ośmiu nauczycieli i psycholog szkolny pracujący w wymiarze 11 godzin. Praca odbywała się w systemie lekcyjnym. Program dydaktyczny realizowano z całymi zespołami klasowymi, a dodatkowo zaplanowane zajęcia rewalidacyjne pozwoliły na bardziej zindywidualizowane formy pracy. W dalszym ciągu zachowane były stałe elementy dnia tj. Poranny Krąg i Program Aktywności Knilla. Poszczególne lekcje przebiegały w oparciu o metodę Ośrodków Pracy.

Podczas wakacji w pomieszczeniach przeznaczonych na szkołę odbywał się remont generalny. W ostatnim tygodniu sierpnia nauczyciele wykonywali niezbędne prace porządkowe.

Gimnazjum Specjalne

W Gimnazjum Specjalnym w czterech zespołach klasowych uczy się szesnaścioro uczniów. W dwóch zespołach klasowych realizowana jest podstawa programowa dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, w dwóch podstawa programowa dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. Wszyscy zatrudnieni nauczyciele uzupełniają etaty w szkole zawodowej i przysposabiającej do pracy.

Szkoła Przysposabiająca do Pracy

W szkole przysposabiającej do pracy uczy się siedmioro uczniów w dwóch zespołach klasowych. Jeden zespół stanowią uczniowie głuchoniewidomi. W szkole zawodowej i przysposabiającej do pracy jest zatrudnionych dwanaścioro nauczycieli.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna

W szkole zawodowej w czterech zespołach klasowych uczy się trzynaścioro uczniów. Od października we wszystkich szkołach specjalnych św. Maksymiliana uczy się 56 uczniów.

Dzięki staraniom wielu osób i funduszom od firmy Sony udało się w naszej szkole wyposażyć salę rehabilitacyjną w nowoczesny i funkcjonalny sprzęt. Dzięki temu mogą się tam odbywać zajęcia z SI. Większość uczniów tej szkoły wymaga intensywnych zajęć z fizjoterapii i SI. Również do sali logopedycznej zostały zakupione nowe pomoce pozwalające na efektywną pracę z uczniami niemówiącymi.

14 września 2015 r. odbyła się sesja Rady Pedagogicznej Szkół Specjalnych św. Maksymiliana. Został omówiony i zatwierdzony plan dydaktyczno-wychowawczy szkoły, szkolny program profilaktyki, plan nadzoru pedagogicznego oraz kalendarium pracy szkoły na pierwszy semestr nauki. Dokonano również niezbędnych zmian w statutach szkół zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym.

Priorytety pracy szkoły to w szczególności:

- a) Ustalanie planu zajęć rewalidacyjnych dla każdego ucznia zgodnie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

- b) Dostosowanie metod i form pracy pedagogicznej (wychowawczej, rewalidacyjnej, edukacyjnej) do indywidualnych potrzeb wychowanka wynikających z jego możliwości rozwojowych.
- c) Stała i ścisła współpraca nauczycieli i wychowawców oraz wszystkich specjalistów pracujących w szkole.
- d) Współpraca z rodzicami uczniów polegająca na zaufaniu i wzajemnym szacunku.
- e) Udzielanie rodzicom fachowej pomocy i psychologicznego wsparcia.
- f) Stwarzanie uczniom warunków do wszechstronnego rozwoju.
- g) Pomoc w rozwoju wszelkiego rodzaju uzdolnień manualnych i intelektualnych (muzycznych, plastycznych, informatycznych, sportowych, językowych).
- h) Przygotowanie wychowanków do życia w społeczeństwie.
- i) Stałe czuwanie nad bezpiecznym i zdrowym funkcjonowaniem ucznia w środowisku szkolnym.
- j) Zapewnienie uczniom pełnej i profesjonalnej opieki medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, rehabilitacyjnej, terapeutycznej.
- k) Apostolstwo wiary.

Technikum, Liceum, Zasadnicza Szkoła Zawodowa i Szkoła Policealna

Liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych w Laskach na dzień 31 grudnia 2015 r. to 57.

Trzydziestu jeden uczniów posługuje się techniką brajlowską (54,4%).

1. Liceum Ogólnokształcące – 22 uczniów,
2. Technikum Masażu – 4 uczniów,
3. Technikum dla Niewidomych – 5 uczniów,
4. Zasadnicza Szkoła Zawodowa – 10 uczniów (4 – dziewiarstwo, 5 – ślusarstwo, 1 – wiklina)
5. Szkoła Policealna – 16 – uczniów (8 – tyfloinformatyk, 5 – masażysta, 3 – administracja)

W kształceniu licealnym kładzie się szczególny nacisk na rozwijanie umiejętności językowych. Stąd, obok rozszerzeń językowych wynikających z programu nauczania, powiększono liczbę godzin np. języka angielskiego już w I klasie. Rozwijają się również umiejętności posługiwania się narzędziami IT.

W kształceniu zawodowym dąży się, by wszyscy zdobywali kwalifikacje w zawodzie i docelowo uzyskiwali pełne kwalifikacje. O ile w technikach czy szkole policealnej udaje się

to w większości, o ile w ZSZ nie wszyscy uczniowie przystępują do egzaminów zawodowych. W dużej części problemy te są konsekwencją niewystarczających sprawności intelektualnych.

Stosuje się daleko idącą indywidualizację metod pracy szkolnej. Uczniowie wspierani są dodatkowymi zajęciami, ale wykazuje się też dużą otwartość na zdolności.

Dyrekcja i zespół nauczycieli z troską patrzy w przyszłość, szczególnie kształcenia zawodowego w Laskach, poszukując rozwiązań, które – z jednej strony przysporzą więcej uczących się w naszych szkołach, z drugiej ułatwią kontynuowanie edukacji na poziomie wyższym, jak i start w życie zawodowe.

Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących im. św. Tereski w Rabce

Celem działalności Ośrodka jest edukacja, wychowanie i rewalidacja wychowanków z dysfunkcją wzroku ze sprzężoną niepełnosprawnością.

Wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego we wrześniu 2015 roku do Ośrodka przyjęto 6 nowych dzieci do kl. I i II Szkoły Podstawowej. W roku szkolnym 2015/16 w **Ośrodku uczy się 36 uczniów** z niepełnosprawnością sprzężoną w trzech Szkołach: Szkole Podstawowej Specjalnej, Gimnazjum i Szkole Przystosowanej do Pracy, która zaczęła funkcjonować we wrześniu 2015 roku, uczy się w niej 4 uczniów.

Wychowankowie Specjalnego Ośrodka w Rabce to uczniowie niewidomi i słabowidzący z niepełnosprawnością sprzężoną z upośledzeniem w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rehabilitacyjnymi. Wszyscy potrzebują stałej pomocy specjalistycznej i tyflopedagogicznej podczas codziennego funkcjonowania.

Praca wychowawczo- dydaktyczna w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym w Rabce przebiegała harmonijnie z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych i rewalidacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością sprzężoną z akcentem na indywidualizację programów edukacyjno - terapeutycznego dostosowanego do zróżnicowanych możliwości intelektualnych i psychofizycznych każdego wychowanka. Podejmowano działania umożliwiające wszechstronny rozwój zainteresowań, zdolności i talentów każdego ucznia oraz przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania w życiu na miarę indywidualnych możliwości. Wszyscy wychowankowie mieli możliwość uczestniczenia w dodatkowych zajęciach rehabilitacyjnych i usprawniających: z orientacji

przestrzennej, rehabilitacji wzroku, rehabilitacji ruchowej, masażu, zajęć na basenie, hipoterapii oraz muzykoterapii i logopedii .

W Ośrodku dbano o bezpieczeństwo wszystkich wychowanków, którzy byli objęci stałą opieką lekarską i pielęgniarską. Podejmowano też stałą współpracę z rodzicami wychowanków poprzez telefoniczny lub osobisty kontakt w czasie odwiedzin i rozjazdów uczniów do domu - omawiano ważne kwestie wychowawczo - dydaktyczne, rewalidacyjne i zdrowotne.

Szkoła Muzyczna i Ognisko Muzyczne

W I semestrze roku szkolnego 2015/2016 do Szkoły Muzycznej uczęszczało czternaścioro uczniów. Dwóch z nich planuje przystąpienie do egzaminu końcowego.

W zajęciach muzycznych - rewalidacyjnych uczestniczyło 85 dzieci. Program Studium Organistowskiego (Filia Instytutu Szkolenia Organistów) realizują cztery osoby. Tak jak w poprzednich latach słuchacze Studium raz w tygodniu dojeżdżają do Instytutu na wykłady zbiorowe. Zajęcia praktyczne realizowane są z nauczycielami Szkoły Muzycznej (organy, gra liturgiczna). Egzaminy i kolokwia zdawane są w ISO.

W grudniu 2015 r. Szkoła Muzyczna wydała nową płytę pt. „Wigilia w Laskach”. Szczególne podziękowania należą się paniom: M. Drabik-Dziedziczak i M. Adamczyk. Wydanie płyty było możliwe również dzięki s. Leonie z Działu Darów, która zajęła się stroną finansową i zorganizowała fundusze na jej wydanie.

Działalność artystyczno-dydaktyczna szkoły to długa lista przedsięwzięć, w których brali udział uczniowie wraz z nauczycielami. Było to uświetnianie uroczystości ośrodkowych, wyjazdy na zaproszenia zaprzyjaźnionych ze szkołą instytucji, np. wyjazd chóru Leśne Ptaki do Rabki – razem z gimnazjalistami Ernst-Moritz-Arndt Gymnasium z Herzbergu.

Dział Dzieci Głuchoniewidomych

Praca w tym dziale była realizowana z ośmioma głuchoniewidomymi uczniami.

- Trzech chłopców, w wieku 19-21 lat, realizuje program szkolny klasy II w oparciu o podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Z tej grupy dwóch uczniów korzysta na stałe z internatu, jeden nocuje 2 razy w tygodniu.

- Trzech chłopców, w wieku 11-14 lat, realizuje programy indywidualne w oparciu o podstawę klasy IV dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym. Wszyscy korzystają z internatu.
- Jeden chłopiec 13 letni realizuje program indywidualny w oparciu o podstawę klasy V dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym.
- Ósmy chłopiec objęty jest nauczaniem indywidualnym w wymiarze 8 godzin tygodniowo. Realizuje program klasy VI dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Dodatkowo prowadzone były zajęcia z usprawniania wzroku, słuchu i polisensoryczne z głuchoniewidomym chłopcem lat 3 w wymiarze 2 godzin tygodniowo w ramach realizacji umowy z NFZ. Przyjęto też na konsultacje w ramach Poradni pięcioro dzieci. Troje z nich przyjeżdżało kilka razy.

Grono nauczycieli, wychowawców i rehabilitantów dokonało szczegółowej analizy zrealizowanych działań w I semestrze roku szkolnego 2015/2016 – sukcesy, problemy i wnioski zawarte są w sprawozdaniach wychowawców klas i dostępne są placówce.

Internat Dziewcząt

Na działalność Internatu Dziewcząt w roku 2015 składają się dwa semestry (II semestr roku szkolnego 2014/15 i I semestr 2015/16).

W placówce przebywało 75 dziewcząt, w tym 8 dojeżdżających. Dziewczęta mieszkały w 8 grupach internatowych.

W październiku 2015 r. cztery dziewczynki z Internatu św. Maksymiliana wraz z dwiema wychowawczyniami przeszły do Internatu Dziewcząt, gdzie mają lepsze warunki mieszkaniowe.

Szczególą troską zespołu wychowawczego było zapewnienie wychowankom wszechstronnego rozwoju osobowości i jak największej samodzielności poprzez codzienną pracę wychowawczą, edukacyjną, opiekuńczą, rehabilitacyjną i rewalidacyjną.

Ważne, aby ta współpraca pomiędzy wychowawcami, rehabilitantami, a wychowankami, przebiegała w dobrej, rodzinnej atmosferze, stwarzając warunki do naturalnego rozwoju w poczuciu bezpieczeństwa i pokoju. Dziewczęta mają również bardzo dobre warunki mieszkaniowe, co sprzyja budowaniu więzi i doskonaleniu czynności samoobsługowych.

Na bieżąco przebiegała współpraca ze szkołami. Były to zarówno konsultacje

indywidualne, jak i spotkania z rodzicami na linii: Internat – Szkoła.

Realizowane były założenia dydaktyczno – wychowawcze w następujących aspektach: religijnym, społeczno – moralnym, kulturowo – estetycznym, patriotycznym, umysłowym, fizycznym i zdrowotnym.

Podczas wakacji w budynku internatu mieszkali rodzice z dziećmi uczestniczącymi w turnusie usprawniająco-rekreacyjnym oraz niewidome panie, przebywające na zorganizowanych wczasach w Laskach.

Budynek ten często służy niewidomym absolwentom, gościom, rekolektantom swoim zapleczem gospodarczo – żywieniowym, a czasem i noclegami.

W czasie wakacji 2015 r. zostały przeprowadzono remonty w grupach internatowych: cyklinowanie podłóg, malowanie pomieszczeń, reperacja podłóg w ciągach komunikacyjnych.

Podłączono nową linię telefoniczną, usprawniającą działanie Internetu na terenie placówki.

Internat Chłopców

W roku 2015 chłopcy mieszkali w sześciu grupach, podzielonych według klas szkolnych, choć z małymi wyjątkami. Ogólna liczba wychowanków ulegała zmianom, ale na koniec roku liczyła 74 w tym 11 chłopców codziennie dojeżdżających, choć w internacie zostających nawet do godz.18.00

Praca wychowawcza i opiekuńcza oparta była o Plan Pracy Wychowawczo-Dydaktycznej na bieżący rok, zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną Internatu.

Wymiar godzin i grafiki pracy ustalane były wspólnie w zależności od potrzeb i specyfiki danej grupy. Oprócz godzin ściśle pedagogicznych całe grono pedagogiczne było zaangażowane w życie internatu: w przygotowania do różnego rodzaju świąt, spotkań, zabaw jak również wielokrotnie wyjeżdżali z wychowankami do lekarzy, urzędów, na wycieczki szkolne, internatowe, rajdy, obozy sportowe itp.

Wychowawcy dbali przede wszystkim o atmosferę w grupie, która sprzyjała temu, aby wychowankowie poznawali się, budowali prawidłowe relacje i więzi, podejmowali różnorodne role, współpracowali ze sobą, ustalali wspólne wartości i normy. Cała kadra wspomagała rozwój osobowy wychowanków we wszystkich wymiarach: intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym.

Chłopcy otrzymywali pomoc w rozpoznawaniu wartości chrześcijańskich i moralnych, w dokonywaniu wyborów i hierarchizacji tych wartości. Wychowawcy podczas wieczornych zbiórek i indywidualnych rozmów pomagali w poszukiwaniu odpowiedzi o sens życia i kalectwa, o przyszłość, wskazując na rzetelną pracę i uczciwość, jako wartości prowadzące do realizacji przyjętych celów. Wobec pojawiających się problemów chłopcy przyjmowali postawę dialogu, wspólnego szukania rozwiązania. Cała kadra starała się ściśle współpracować ze szkołami, do których uczęszczali nasi wychowankowie, ustalając wspólną linię działania, zasady i wymagania.

Internat Szkoły Specjalnej w Laskach – w Domu św. Maksymiliana

W grudniu 2015 r. w internacie mieszkało 19 chłopców + 3 dojeżdżających. Wszyscy wychowankowie objęci są zajęciami rewalidacyjnymi, które zostały ustalone w Indywidualnym Programie Terapeutycznym przygotowanym dla każdego ucznia.

Nowym wyzwaniem dla wychowawców było rozpoczęcie nauki przez uczniów zagranicznych: Andrieja z Ukrainy i Honga z Wietnamu – dochodzi różnica kulturowa.

W ramach wychowania religijnego wychowankowie uczestniczyli w Ogólnopolskiej Pielgrzymce Niewidomych w Łowiczu, w życiu religijnym Ośrodka np. udział w Mszach okolicznościowych, rekolekcjach, nabożeństwach.

Kontakty z rodzicami odbywały się przy każdej okazji w czasie wyjazdów i przyjazdów z wolnych dni oraz podczas rozmów telefonicznych.

W okresie sprawozdawczym wyremontowano łazienkę i zbudowano suszarnię w internacie, co rozwiązało problem z suszeniem ubrań wychowanków.

Krótką charakterystyką pracy poszczególnych placówek Ośrodków Szkolno-Wychowawczych w Laskach i Rabce nie oddaje w pełni całego wachlarza działań podejmowanych przez zespoły nauczycieli i wychowawców. Uczniowie uczestniczyli w licznych uroczystościach państwowych, kościelnych i ośrodkowych, wyjeżdżali do kina, teatru, filharmonii, muzeów, na rajdy rowerowe, na krajowe i zagraniczne imprezy sportowe. Każda placówka ma zaprzyjaźnione szkoły, organizacje lub osoby prywatne, z którymi utrzymuje kontakty. Służą one m.in. przygotowaniu naszych wychowanków do życia w społeczeństwie, nawiązywaniu kontaktów społecznych. Wychowankowie uczestniczyli w obchodach świąt patronalnych swoich domów, wydarzeniach religijnych o zasięgu ogólnopolskim: Orszak Trzech Króli, Spotkanie Młodych w Lednicy. Do Lasek byli

zapraszani ludzie znani młodzieży ze środków masowego przekazu, m.in. Stéphane Antiga (trener naszej reprezentacji w piłce siatkowej), Jakub Przygoński (znany motocyklista rajdowy), Grzegorz Kasdepke (autor wielu znanych książek dla dzieci). Zawsze podkreślana była dobra współpraca z lokalnymi władzami, zarówno Rabki, jak i Izabelina. Przedstawiciele tych władz często uczestniczyli w naszych uroczystościach: Świącie Ośrodka, spotkaniu opłatkowym z ks. kard. Nyczem, obchodach Jubileuszu 20-lecia Szkoły dla Dzieci Niewidomych w Rabce. Nasi reprezentanci również uczestniczyli w imprezach organizowanych przez władze lokalne: Spartakiada Integracyjna Dzieci i Młodzieży w Rabce, obchody 20-lecia istnienia gminy Izabelin.

Sprawozdania wykazują, że kadra pedagogiczna naszych Ośrodków stale podnosi swoje kwalifikacje, podejmując studia podyplomowe, uczestnicząc w kursach, szkoleniach i warsztatach. Sesje Pedagogiczne, które odbywają się pod koniec sierpnia również uzupełniają i poszerzają wiedzę nauczycieli i wychowawców, wychodząc swoją tematyką naprzeciw trudnościom, jakie napotykają w codziennej pracy.

Dział Leczniczo-Rehabilitacyjny

W roku 2015 kontynuowano zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia umowy z zakresu Podstawowej Opieki Zdrowotnej, (lekarz rodzinny, pielęgniarka środowiskowa, pielęgniarka szkolna), oraz rehabilitacji leczniczej (rehabilitację osób z dysfunkcją narządu wzroku i rehabilitację dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego).

W wyniku ogłoszonego przez Narodowy Fundusz Zdrowia konkursu na udzielanie świadczeń stomatologicznych uzyskano kontrakt na świadczenia dla dzieci i młodzieży do lat 18. Z dniem 1 lipca wznowił zatem pracę gabinet stomatologiczny. Świadczenia udzielane są naszym uczniom oraz dzieciom i młodzieży spoza Ośrodka Szkolno-Wychowawczego.

W przychodni zatrudnionych było sześcioro lekarzy następujących specjalności: medycyna rodzinna, pediatria, alergologia, choroby wewnętrzne, kardiologia.

Wszyscy lekarze pracujący w przychodni udzielili ogółem **8169** świadczeń (wzrost w porównaniu do roku 2014 o 9,9%), przyjmując w ciągu roku **1658** pacjentów.

Przez cały rok opiekę nad 178 wychowankami w wieku szkolnym, sprawowały dwie pielęgniarki wykonując doraźne interwencje, prowadząc obserwacje i bilanse zdrowia dzieci.

W Szpitaliku w okresie sprawozdawczym przebywało **214** chorych, w tym:

- 161 dzieci,
- 14 przewlekle chorych,

- 35 dorosłych pracowników i mieszkańców i osób związanych z Laskami,
- 15 sióstr.

W okresie sprawozdawczym zmarły w Szpitaliku 4 osoby.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w roku 2015 korzystano ze współpracy konsultujących w różnej formie specjalistów: okulisty, lekarza rehabilitacji, ginekologa, psychiatry dziecięcego, neurologa, ortopedy.

Z dniem 30 września 2015 r. zakończył pracę wieloletni pracownik, twórca i pierwszy kierownik Zakładu Leczniczo-Rehabilitacyjnego, wspaniały lekarz p. dr Antoni Świącicki. W grudniu ubiegłego roku, zmarł po ciężkiej chorobie. Na zawsze pozostanie w naszych sercach i naszej pamięci.

Dział Tyflogiczny

Dział Tyflogiczny służy pracownikom pedagogicznym Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, studentom pedagogiki specjalnej i tyflopedagogiki, zwłaszcza praktykantom i magistrantom piszącym prace w oparciu o materiały lub o badania prowadzone w Ośrodku. Ze zbiorów i konsultacji korzystają też osoby pracujące na rzecz niewidomych, także rodzice niewidomych dzieci.

Podstawową dziedziną zainteresowań Działu jest nauczanie i rewalidacja niewidomych dzieci i młodzieży.

Trzon materialny stanowi biblioteka gromadząca książki, maszynopisy opracowań i tłumaczeń niepublikowanych i wykonane u nas prace magisterskie. Posiada wartościowy zbiór specjalistycznych czasopism. Każda książka, jak i maszynopis zostały zinwentaryzowane, oprawione lub obłożone oraz skatalogowane komputerowo i tradycyjnie.

Muzeum pomocy technicznych i wytworów rąk niewidomych służy specjalistom szukającym szczegółowych informacji technicznych i metodycznych.

Od niedawna starannie rozbudowywaną formą udostępniania informacji jest podstrona TYFLOGIA na stronie www.laski.edu.pl

Za nowy nurt pracy Biblioteki uznać należy wypożyczanie pracownikom lub innym osobom zestawów eksponatów, które służą do ilustrowania ich wystąpień na spotkaniach w różnych środowiskach, a nawet krajach.

Działania edukacyjne Działu odbywają się na wielu poziomach:

- Popularne wycieczki typu turystycznego – program uzgadnia się z organizatorem - osobą prowadzącą.

- Popularne wycieczki edukacyjne – dla klas szkolnych (od kl. II podstawowej) lub grup duszpasterskich.
- Zajęcia edukacyjne dla grup zawodowych (studentów lub pracowników), którzy w pracy zawodowej mogą mieć styczność z niewidomymi, takich jak: pedagodowie, pracownicy służby zdrowia, urzędnicy.
- Zajęcia edukacyjne dla kursów tyflopedagogicznych obejmują pobyt kilkugodzinny lub całodzienny z programem postulowanym przez edukatora kursu lub proponowanym przez Dział i zbudowanym z hospitacji, filmów, spotkań z rewalidantami, pokazów pracowni i pomocy edukacyjnych.
- Organizacja praktyk hospitacyjnych dla studentów tyflopedagogiki dostosowanych do potrzeb studentów, pośrednictwo między uczelniami a placówkami OSW.
- Kurs dla pracowników rozpoczynających pracę w OSW poprowadzony został metodą wykładów lub pogadarek doświadczonych pracowników. Uczestniczą w nim wychowawcy internatowi i postulantki.

Dział Tyflogologii udzielił 28 konsultacji, przyjął 7 grup (84 osoby) słuchaczy Kursów tyflopedagogiki, 11 grup studenckich (277 osób), 83 grupy popularne (1792 osoby), obsłużył 17 praktykantów i 16 magistrantów. Otrzymano 11 prac dyplomowych. W porównaniu do poprzednich lat wyraźnie wzrosła liczba konsultacji. Są one prowadzone z bardzo wieloma osobami prywatnymi np. magistrantami, jak i również z przedstawicielami różnych instytucji chcących wyjść w różnoraki sposób naprzeciw niewidomym.

Dział Brajla

W ciągu roku sprawozdawczego opracowano i przeprowadzono korektę 78 tomów, 40 tytułów. Zmniejszona liczba wydanych tomów spowodowana jest okresowymi brakami personelu, zmianą formatu książek na większy (zamiast 28 znaków w wierszu - 34), a także niemożliwością ustalenia daty poszczególnych plików w komputerze.

Od kilku lat już prawie nie przepisuje się książek przy pomocy klawiatury. Przetwarza się tekst zeskanowany albo - dzięki uprzejmości wydawców - opracowywany jest tekst przysłany w wersji elektronicznej. Jest to ogromne ułatwienie, co nie znaczy, że nie wymaga pracy. Część początkową tej pracy, wymagającą znajomości komputera i wzroku, z wielką cierpliwością wykonują pracownicy widzący.

Jeżeli wydawca nie ma praw majątkowych autora, nie może wydać wersji elektronicznej. Wielu jednak wydawców jest hojnych i życzliwych do tego stopnia, że

darowują jeszcze drukowany egzemplarz, żeby był do korekty, bo oczywiście nim powstanie wersja brajlowska, trzeba przetworzony tekst skorygować. I to najczęściej trzykrotnie: dwa razy w komputerze i raz po druku. Czasami zwracamy się też z prośbą o zezwolenie do autorów. Przeważnie zastrzegają sobie - tak autorzy jak i wydawcy - jeden egzemplarz i tylko dla Lasek.

Biblioteki Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Laskach

Biblioteka czarnodrukowa

W Bibliotece Czarnodrukowej zatrudniona jest jedna osoba (cały etat).

W roku 2015 przybyło 397 woluminów, z czego zakupy stanowi 50 woluminów, a dary to 347 woluminów. Ogółem stan księgozbioru wynosi 31 159 woluminów o wartości 384 517,07 zł.

W 2015 roku zarejestrowano 1 509 odwiedzin czytelników, którzy wypożyczyli 2 418 woluminów.

Biblioteka brajlowska

W Bibliotece Brajlowskiej zatrudnione są dwie osoby w wymiarze 6/8 i 3/4 etatu.

Księgozbiór Biblioteki liczy 5779 tytułów, tj. 15 415 tomów. Z Biblioteki skorzystało w 2015 roku 98 uczniów i 18 osób dorosłych. Zarejestrowano 518 odwiedzin, wypożyczono 342 tomy.

Z Działu Wydawniczego w Laskach otrzymano 41 tytułów, tj. 69 tomów.

Z Wydawnictwa PHU Impuls otrzymano 7 tytułów, tj. 21 tomów.

Przeprowadzono jedną lekcję biblioteczną dla uczniów klasy pierwszej Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Laskach.

Biblioteka kasetowa i podręczników brajlowskich

Biblioteka Kasetowa posiada w swoim zbiorze książki nagrane na kasetach magnetofonowych, audiobooki w formatach CD, Mp3, Daisy, płyty muzyczne, reportaże oraz filmy DVD.

W roku 2015 zaprowadzono Księgę Inwentarzową i katalogi: audiobooków (350) i filmów DVD (30.)

Statystyka odwiedzin i wypożyczeń Biblioteki Kasetowej:

- czytelnicy - 25

- odwiedziny - 82
- wypożyczenia - 58

Statystyka odwiedzin i wypożyczeń podręczników brajlowskich:

- uczniowie - 58
- nauczyciele - 6
- wysyłkowe, poza OSW - 4

We wrześniu 2015 roku nastąpiła zmiana na stanowisku kierownika Biblioteki. Nowym kierownikiem została s. Damiana Ewa Laske. Siostra przejęła również obowiązki wypożyczającego kasety, płyty i podręczniki brajlowskie. Poprzedni kierownik p. Bogdan Włodarczyk przeszedł na emeryturę. Obecnie wspomaga Bibliotekę jako wolontariusz.

W tym czasie (od września) podjęte zostały następujące prace:

- redakcja nowego Regulaminu Biblioteki,
- wykonanie spisu podręczników brajlowskich,
- rozpoczęto ewidencję zbiorów w Księdze Inwentarzowej,
- powstał katalog audiobooków (350) i filmów DVD (30),
- na stronie internetowej TOnO zainicjowano zakładkę "Biblioteka",
- wznowiono zakup nowości.

W planach Biblioteki jest między innymi organizowanie spotkań z autorami książek i innymi ciekawymi ludźmi.

Dział do Spraw Absolwentów

1. Przygotowanie wychowanków do opuszczenia Lasek.

W roku sprawozdawczym naukę w Ośrodku Szkolno – Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Laskach zakończyło **38 wychowanków**. Pracownicy Działu monitorują ich losy, wiedzą, którzy z nich podjęli studia wyższe, znaleźli pracę lub przebywają w domach rodzinnych. Odejście wychowanków z Lasek poprzedzone było szeregiem działań przygotowujących ich do opuszczenia Ośrodka. Była to pomoc grupowa i indywidualna. Omawiane były zadania służb działających na rzecz osób niepełnosprawnych, prowadzone ćwiczenia w pisaniu dokumentów aplikacyjnych (list motywacyjny, CV), pisanie i czytanie ogłoszeń o pracę, ćwiczenia z autoprezentacji, rozmowy kwalifikacyjnej itp.; W marcu 2015 r. dla uczniów klas trzecich szkoły specjalnej zawodowej oraz przysposabiającej do

pracy została zorganizowana wizyta na Warsztatach Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni „Nowa Praca Niewidomych” na ul. 29 listopada 10 w Warszawie. Celem wyjazdu było zachęcenie tej grupy uczniów do uczestnictwa w WTZ po opuszczeniu Lasek.

2. Pilotowanie absolwentów.

- towarzyszenie wychowankom rozpoczynającym naukę poza Laskami, pomoc w przygotowaniu i wysyłaniu dokumentów również drogą elektroniczną; prowadzenie zajęć orientacji przestrzennej w nowym miejscu pobytu itp.;
- zajmowanie się absolwentami z lat ubiegłych, pomoc w szukaniu pracy i innych życiowych sprawach (m. in. załatwianie rent socjalnych, rent rodzinnych i zasiłków pielęgnacyjnych, alimentów itp.);
- zorganizowanie w dniach 26-28 czerwca 2015 r. Zjazdu Absolwentów, którzy ukończyli szkołę w Laskach przed i w 1957 roku;
- udział w Ogólnopolskiej Pielgrzymce osób niewidomych i niedowidzących w Łowiczu,
- tradycyjnie doroczne spotkanie wychowanków w drugą niedzielę października z okazji Dnia Absolwenta Lasek;
- propagowanie zdrowego stylu życia wśród osób niewidomych - nordic walking, spotkania szkoleniowe – m.in. udział niewidomych absolwentów w Biegu Wąskotorowym w Otwocku
 - Józefowie;
- tradycyjne wysyłanie absolwentom życzeń z okazji Świąt Bożego Narodzenia (2111 życzeń) i otrzymywanie wielu telefonów, listów i kartek, stały kontakt z wieloma wychowankami;
- prowadzenie komputerowej bazy absolwentów – zawiera 2821 żyjących absolwentów.

3. Pomoc socjalna i społeczna

- wiele rodzin dawnych absolwentów jest w dużej biedzie, dlatego z Funduszu usamodzielniania absolwentów im. Andrzeja Czartoryskiego była udzielana pomoc finansowa i socjalna. Przyznano 60 zapomóg, na łączną kwotę 9.000,0 zł; pożyczka dla jednej osoby na kwotę 300 zł.
- wysyłane były paczki (maszyna brajlowska, wydawnictwa w brajlu, odzież, żywność);
- odbyło się 10 delegacji do domów rodzinnych absolwentów, w celu pomocy w załatwianiu różnych spraw w ośrodkach pomocy społecznej, m.in. skierowania do Żułowa, renty rodzinne, odwiedziny w DPS-ach, ośrodkach prowadzonych przez niewidomych itp. Ponadto odwiedzano i pomagano absolwentom mieszkającym na terenie Warszawy.
- udział w przyznawaniu pomocy finansowej dla absolwentów uczących się powyżej szkół średnich: - stypendium z Funduszu Wieczystego Millenium im. płk Bolesława Orlińskiego

otrzymała 1 osoba, a z Funduszu Hanny i Zdzisława Broncel otrzymało 34 osoby (łącznie 35 osób).

4. Rehabilitacja podstawowa, społeczna i zawodowa osób dorosłych i nowo ociemniałych.

W roku sprawozdawczym działając, jako **Instytucja Szkoleniowa** przeprowadzono:

- szkolenia zawodowe operatorów Wirtualnego Contact Center dla 20 osób (przeprowadzone w ramach zadań zleczanych z PFRON);
- szkolenie z zakresu obsługi komputera, telefonu oraz orientacji przestrzennej dla 1 osoby (sfinansowane i przeprowadzone w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie piaseczyńskim (I)” prowadzony przez Powiatowy Urząd Pracy w Piasecznie.

- szkolenia tyfloinformatyczne dla uczniów i absolwentów,

Agencja Zatrudnienia to kolejne zadanie Działu. W 2015 roku dzięki działalności Agencji pracę podjęło 13 osób z dysfunkcją wzroku: 5 osób jako masażyści, 1 jako przedstawiciel handlowy, 4 osoby jako pracownicy contact center, 2 osoby jako analitycy zasobów internetowych i 1 osoba jako menadżer. Odbłyło się 19 delegacji do potencjalnych pracodawców, na Targi Pracy oraz w celu prezentacji stanowiska pracy dla osób z dysfunkcją wzroku.

5. Pomoc tyfloinformatyczna:

- zapoznavanie uczniów, absolwentów, osób nowo ociemniałych i ich rodzin ze sprzętem elektronicznym i tyfloinformatycznym;
- pomoc w konfiguracji i w zakupie sprzętu, np. organizacja prezentacji różnych modeli komputerów w sklepie komputerowym;
- organizowanie spotkań poświęconych szkoleniu osób niewidomych z terenu całego kraju na temat obsługi nawigacji GPS na urządzeniach z ekranem dotykowym;
- indywidualne wsparcie w nauce obsługi komputera w miejscu zamieszkania (skorzystało 6 osób).

6. Inne działania

Od stycznia 2015 roku do końca marca 2017 roku Dział ds. Absolwentów prowadzi projekt pt. „Praca w chmurach” w ramach Zadań Zleczanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem projektu jest wejście osób niepełnosprawnych na rynek pracy poprzez wykorzystanie metody zatrudnienia wspomaganego. W pierwszym roku trwania projektu warsztaty włączające odbyły się dla 80 osób, szkolenie zawodowe

operator wirtualnego contact center przeszło 20 osób, a pracę znalazło 12 osób. W kolejnym roku będą kontynuowane dotychczasowe działania.

Pracę Działu ds. Absolwentów można śledzić na stronach: www.dzialabsolwentow.laski.edu.pl oraz www.promocjajakariera.pl.

Dział Darów

Bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim naszym Kochanym Przyjaciołom i Darczyńcom za ich wielkie serca, oddanie, ciekawe sugestie i podpowiedzi. Dzięki naszym Ofiarodawcom, ich obecności i zaangażowaniu w budowanie Działa Lasek, nasza służba niewidomym jest możliwa i bardziej skuteczna. Dziękujemy!

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w latach ubiegłych aktywność Działu skupiona była wokół działań fundraisingowych mających na celu pozyskiwanie środków na zatwierdzone w budżecie zapotrzebowania poszczególnych placówek. W **Systemie Rejestracji Darów za rok 2015 odnotowano kwotę w wysokości prawie 10,5 mln PLN.** Jest to kwota wyższa w stosunku do roku 2014 o ponad 3 mln PLN. Szczegółowe dane będzie zawierać sprawozdanie finansowe.

W listopadzie 2015 roku Zarząd TOnO rozdzielił Dział Darów od Działu Promocji, dzięki czemu pracownicy Działu Darów mogli zająć się w pierwszej linii sprawami, które leżą w zakresie jego obowiązków i kompetencji. Ponadto panie pracujące w tym dziale bez żadnych dodatkowych wynagrodzeń podjęły na kilka miesięcy szereg zadań i obowiązków należących do Działu Promocji podczas przedłużającego się zwolnienia pracownika Działu Promocji.

W kampanii 1% za rok 2015 pozyskano kwotę 1.537.656,73 PLN. W tym miejscu pragniemy bardzo serdecznie podziękować **wszystkim podatnikom, którzy zdecydowali się przekazać nam swój 1%.** Dziękujemy tym, którzy ofiarowali swój czas, usługi, dobre pomysły, aby kampania 1% mogła być bardziej efektywna. Szczególnie dziękujemy wszystkim członkom oraz pracownikom Towarzystwa za **przekazany 1% podatku. Za rok 2015 wprowadziliśmy do naszej bazy ponad 2 tys. nowych podatników.**

W pracy Działu Darów zwraca się szczególną uwagę na **budowanie relacji z darczyńcami** poprzez regularne wysyłanie podziękowań, korespondencje, telefony, maile i mniej regularny, ale bardzo ciekawy newsletter. Staramy się, aby na podejmowane przez nas akcje i kampanie **pozyskiwać sponsorów, a przez to odciążyć budżet TOnO.**

Oprócz pozyskiwania środków na bieżącą działalność pozyskiwane są dary rzeczowe zgodnie z zapotrzebowaniami placówek, jak również Dział wychodzi naprzeciw wszystkim nieoczekiwanym awariom i stara się sprostać potrzebom, które w żaden sposób nie mogły być przewidziane w budżecie.

W **grudniu 2015 roku rozpoczęto kampanię: Budujemy dom dla chłopców.** Na dzień dzisiejszy zebrana kwota to **1.386.527,30 PLN.** Zostały wykonane pierwsze akcje fundraisingowe. Budowa internatu to bardzo wielkie wyzwanie, ale ufamy, że z Bożą i ludzką pomocą uda nam się je zrealizować dla dobra naszych niewidomych.

Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy w Sobieszewie

Ośrodek Rehabilitacyjno - Wypoczynkowy w Gdańsku - Sobieszewie jest samodzielną placówką TOnO. Wizją, która nadaje kierunek naszym działaniom są założenia Matki Czackiej: w wymiarze społecznym umożliwienie osobom niewidomym osiągnięcie wyższego stopnia samodzielności oraz akceptacji swojej niepełnosprawności, poprzez udział w szkoleniach i warsztatach, natomiast w wymiarze duchowym pogłębienie wiary i umocnienie więzi z Bogiem. Za realizację tych zadań odpowiada zespół pracowników i sióstr.

W 2015 roku w Ośrodku było zatrudnionych 14 osób na pełny etat i jedna osoba na 1/2 etatu na umowę o pracę.

W minionym 2015 r. rozważano podjęcie nowych zadań związanych z aktywizacją zawodową osób niewidomych. Odbyły się liczne konsultacje dotyczące perspektyw funkcjonowania ZAZ-u.

W ramach projektu "Zobaczyć świat" odbyło się szkolenie tyflologiczne dla wszystkich pracowników oraz dla wolontariuszy z Trójmiasta, aby pomoc w rehabilitacji osób niewidomych była bardziej skuteczna. Projekt realizowany był ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich podczas czterech kilkudniowych zjazdów, w okresie od 20.06.2015r. do 14.11.2015r .

W działalności Ośrodka Rehabilitacyjno- Wypoczynkowego można wyróżnić dwa rodzaje aktywności: jedna dotycząca bezpośrednich zaangażowań w rehabilitację i wsparcie osób niewidomych oraz druga polegająca na pozyskiwaniu środków umożliwiających realizację zadań statutowych.

Działalność statutowa

W roku 2015 zostało zrealizowanych 8 turnusów szkoleniowych „Naprawdę Można” dla osób niewidomych z opiekunami w 8-dniowych cyklach.

W miesiącach od września do grudnia został zrealizowany kolejny projekt "Aktywność drogą do integracji", dzięki któremu osoby niewidome i słabowidzące z Gdańska i okolic miały możliwość uczestnictwa w warsztatach komputerowych, usprawniających, kulinarnych, Action Learning oraz z podstawowych prac domowych. Projekt był realizowany ze środków Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku.

W okresie wiosennym i wakacyjnym przebywali tu wychowankowie z Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Laskach wraz z opiekunami, a podczas wakacji - osoby niewidome ze swoimi rodzinami z różnych stron Polski.

We wrześniu na tygodniowym odpoczynku była grupa niewidomych Pań z opiekunami z Żułowa.

W październiku po raz kolejny odbywały się zawody warszabowe dla osób niewidomych i słabowidzących z całej Polski.

Przez cały rok dzieci oraz rodzice z Wczesnej Interwencji i Przedszkola korzystały z wyżywienia podczas pobytu na zajęciach rehabilitacyjnych.

Działalność gospodarcza

W ramach wycieczek szkolnych przebywały tu grupy dzieci i młodzieży z różnych stron Polski. Na kilkudniowe pobyty przyjmowane były grupy seniorów i osób niepełnosprawnych, a także parafialne grupy pielgrzymkowe.

W maju 50-osobowa grupa wolontariuszy z Gorlic uczestniczyła w szkoleniu w naszym Ośrodku w Sobieszewie i w Gdańsku.

W czerwcu przez okres 10 dni w Ośrodku przebywała grupa młodzieży z Liceum Ogólnokształcącego w Marcinkowicach. W weekendy przyjęto 26 grup terapeutycznych z Trójmiasta. Ponadto przyjeżdżały różne grupy na rekolekcje i dni skupienia.

Z pobytu w Ośrodku korzystały również Siostry Franciszkańki podczas swojego odpoczynku.

W roku 2015 r. z pobytu w Ośrodku skorzystało łącznie ok 3400 osób.

Zakład Opiekuńczo-Rehabilitacyjny dla Niewidomych Kobiet w Żułowie

Dom realizuje zadanie z zakresu pomocy społecznej (prowadzenie DPS-u dla osób niepełnosprawnych fizycznie) na zlecenie Powiatu Krasnostawskiego, na podstawie umowy zawartej w dniu 9 grudnia 2013 roku pomiędzy Powiatem Krasnostawskim, a Towarzystwem Opieki nad Ociemniałymi w Laskach, na okres od 1.01.2014 r. do 31.12.2105 r. Na realizację w/w zadania Dom otrzymuje dotację celową.

W roku 2015 w Domu przebywało 70 pensjonariuszek. Średnia wieku mieszkanek wynosiła 62 lata. Rozpiętość wiekowa osób przebywających w placówce kształtowała się od 21 do 94 lat.

W roku 2015 do DPS-u przyjęto siedem nowych kobiet, dwie mieszkanki zmarły, jedna na własną prośbę odeszła do domu rodzinnego.

W roku sprawozdawczym zakończono realizację Projektu Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laskach „Żyjmy Piękniej i Bardziej Aktywnie w Naszym Domu w Żuławie”, w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, w wyniku którego oddany został budynek przystosowany do potrzeb niepełnosprawnych mieszkanek. Były już tam prowadzone zajęcia rehabilitacyjno-terapeutyczne.

Dom w Żuławie zapewnia mieszkańcom całodobową opiekę oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych, społecznych i religijnych.

Istotnym elementem działalności Domu Pomocy Społecznej jest praca socjalno-terapeutyczna ze szczególnym uwzględnieniem zajęć terapeutycznych. Forma i charakter tego rodzaju zajęć dostosowane są do potrzeb, możliwości i zainteresowań podopiecznych Domu..

W DPS-ie prowadzone były następujące zajęcia terapeutyczne: rehabilitacja ruchowa, terapia psychologiczna w grupie i indywidualna, terapia neuropsychologiczna z wykorzystaniem metody eeg - biofeedback, muzykoterapia, zajęcia z chóru, kulinarne, komputerowe, biblioterapia, filmoterapia pn. „Przedpołudniowe spotkania filmowe” teatroterapia (przy WTZ-ie i DPS-ie działa amatorski teatr im. Karola Wojtyły). Ponadto liczna grupa mieszkanek uczestniczyła także w zajęciach prowadzonych w Warsztacie Terapii Zajęciowej.

Oprócz codziennych zajęć mieszkanki brały udział w wielu uroczystościach odbywających się w DPS-ie: odwiedziny przedszkolaków z Krasnegostawu, bal w ostatnią niedzielę karnawału, wystawienie sztuki „Przez dziurkę od klucza”. Ważną uroczystością było również oficjalne otwarcie nowo wyremontowanego domu „Soli Deo” z udziałem Jego Ekscelencji ks. abp Stanisława Budzika. Pensjonariuszki wraz z siostrami i pracownikami świeckimi uczestniczyły w XVI Pielgrzymce Środowiska Pomocy Społecznej do Sanktuarium Matki Bożej Królowej Rodzin w Parczewie. We wrześniu przez tydzień przebywały na turnusie rehabilitacyjnym w ORW w Sobieszewie. W listopadzie odbyła się wizyta osób niewidomych i słabowidzących wraz z przewodnikami ze Lwowa. Pobyt ten zorganizowało Stowarzyszenie Magnum Bonum z Krasnegostawu. Goście zapoznali się z historią Dzieła Lasek, domu w Żuławie oraz z metodami pracy.

Archiwum

Zasadnicze prace podejmowane w Archiwum Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi:

Gromadzenie i pozyskiwanie dokumentów z poszczególnych placówek odbywa się w miarę regularnie – dotyczy to Sekretariatu TOnO, Biura Szkolnego i niektórych placówek OSW, Księgowości oraz Działu Lekarskiego. Przyjęto i uporządkowano dokumenty ze zlikwidowanego biura Dyrektora Warsztatów Szkolących i Centrum Rehabilitacji Zawodowej (ok. 70 teczek materiałów archiwalnych).

Porządkowanie zasobu - uporządkowano Teczki Absolwentów do 2010 roku, czyli ok. 2902 teczek, co daje ok. 33 metry bieżące dokumentacji.

Przeprowadzono 26 kwerend. Z zasobów Archiwum korzystali pracownicy TOnO, nasi absolwenci i osoby poszukujące informacji o Ośrodku i osobach w nim zatrudnionych.

Działalność edukacyjno-poznawcza - przeprowadzono 7 spotkań, w których wzięło udział 16 osób, a do tego dwie lekcje archiwalne dla klas czwartych ze szkoły podstawowej, ok. 14 osób.

Inne zadania realizowane przez Archiwum to:

- zabezpieczanie zbiorów (kontrola systemów bezpieczeństwa, sprawdzanie parametrów klimatycznych),
- nadzór nad składnicami akt (wizyty i konsultacje w placówkach OSW w Laskach, w Rabce i w Sobieszewie),
- prace porządkowe przy dokumentach na strychu Domu Przyjaciół Niewidomych.

Opracowała:

Beata Sawicka

Sekretarz Zarządu TOnO